

Eddig 39-szer úszta át a Balatont

A hétköznapi hősök nevét ritkán ismeri meg a világ, vagy akár szűkebb környezetük. Ilyen hétköznapi hős a Budakeszin élő **Gurbán Béla** is, aki eddig 39 alkalommal úszta át a Balatont, az évről évre megrendezendő Balatonbogár–Révfülöp közötti 5,2 km-es távon.

A Balaton-átúszást évente egy alkalommal rendeznek meg, július első szombatján, amit csak kedvezőtlen időjárás esetén módosítanak. A versenyre jelentkezők a Balaton Révfülöp és Balatonboglár közé eső 5,2 km-es szakaszának átúszására vállalkoznak.

A középkorban az úszás a tiltott (sport)tevékenységek közé tartozott, és csak a felvilágosodás idején kezdett elfogadottá válni, mikor báró Wesselényi Miklós, az „árvízi hajós” nagy feltűnést keltve 1835-ben elsőnek úszta át a tihanyi öblöt. A modern polgári úszósport tulajdonképpen csak a 19. század vége felé született meg Földünkön. Magyarországon ehhez legnagyobb mértékben Szekrényessy Kálmán járult hozzá, aki 1880-ban, elsőként úszta át a Balaton Siófok és Balatonfüred közé eső szakaszt.

A Balaton északi és déli partja közötti toátúszás, a Révfülöpöt és Balatonboglárt elválasztó 5200 méter hosszú pályaszakaszon, a Kádár-korszak végén alakult igazi tömegsportrendezvénné, 1977-ben, volt az első hivatalos átúszás, mely ezen a távon, a tó két partja között a mai napig létező, nagy népszerűségnek örvendő tömegsportesemény.

Gurbán Béla is ott volt az indulók között 1977-ben és azóta is, minden évben ott van a rajtvonalnál, leszámítva egy-két rossz időjárási viszonyok miatt elmaradt versenyt. Az 1977-es első startnál, még csekély létszámmal ugrottak a Balaton vizébe emlékei szerint, aztán évről évre egyre többen. Az elmúlt években már nem egyszer, 10–12 ezren is részt vettek ezen az erőpróbán. Idén 7–8 ezren vettek részt az átúszáson.

Az indulási pont a révfülöpi kikötő mellett, közvetlenül a tóparton lévő labdarúgópálya, célpontja pedig a balatonboglári Platán strand. A versenyzők rádiófrekvenciás csuklópántot kapnak, az időmérés ennek leolvasásával történik. A résztvevőknek rendelkezniük kell orvosi al-

kalmassági véleménnyel. Ezt az internetes regisztrációt követően kinyomtatott nevezési lapon a házi orvos is kitöltheti, de a rendezvény helyszínén is részt lehet venni orvosi vizsgálaton. Az 5,2 km-es távon 150-180 vitorlás hajó biztosítja az útvonalat, és három egészségügyi hajó is vigyázza az úszók biztonságát.

Gurbán Béla szerint az 5,2 km-es távon bármikor meg lehet pihenni a vitorlás hajókon, és szőlőcukorral-, vízzel felfrissülni. A táv rekord ideje egy óra. Gurbán Béla ebben az évben 4 óra alatt ért célba. Elmondása szerint a lényeg nem a versenyzésen van. „Ez nem verseny, hanem egy igazi tömegsport rendezvény, ahol akár 80 év felettiek is megmérettetik magukat. A lényeg, hogy mindenki élvezze a Balaton szépségét, érezze jól magát úszás közben. Csodálatos látni útközben a gömbkilátót, túlhaladni egy km-jelző bóján és örülni annak, hogy közeledik a cél, látni már a jegenyefákat a parton, és ismét boldogan nyugtázni, hogy leküzdöttem a távot. Rengeteg ismerőssel, barátal találkozunk évről évre, akikkel újra és újra elmondjuk: Jövőre, veled, ugyanitt! Naptáramban már szerepel a jövő évi verseny időpontja!”

Megtudhattuk tőle azt is, hogy egy általános kondícióval, viszonylag elfogadható úszó tudással teljesíthető bárki számára a táv. A saját utazósebességet tartva, a ritmusból nem kiesve nem lehet senki számára gond. Akkor jönnek a bajok, ha valaki túlértékeli a teljesítő képességét. Az úszás mellett biciklizik is. Sőt, sárkányhajózik is a Dunán, ami az egyik legjobb közösségépítő tömegsport. Legutóbb két ilyen versenyen is részt vett. A nyáron pedig 3 és fél óra alatt körbeciklizte a Tisza-tó körüli 65 km-es utat és túrázni is szokott. Élete során legyalogolta az Országos Kéktúra általa teljesített vég-

pontjait, háromszor az Írott-kő-Nagymilic távot. Ebből a harmadikat 17 év alatt, a feleségével! A Budakeszit körülölelő erdőket is gyakran járják. Örömmel látja, hogy Budakeszin is egyre több tömegsportot kiszolgáló létesítmény épül. Főleg a tavasszal elkészülő tanuszoda átadását várja. Fontosnak tartja, hogy minden gyermek tanuljon meg biztonságosan úszni.

Gurbán Béla a 68. évét tapossa. Reméli, hogy hamarosan eljön az idő, hogy az elkövetkező években hat kis unokájával közösen is átússzák majd a Balatont.

Horváth Jenő

A Budakeszi Hagyományőrző Kör megemlékezése

Tisztelt Egybegyűltek!

Nekem jutott a feladat, hogy szóljak pár szót ezen a szomorúan szép ünnepén, Mindenszentek napján. Mi tagadás, sokat töprengtem, mit is mondhatnék, ami még nem hangzott el ezen a helyen. Aztán megálltam előtte, és belém hasított a felismerés. Az Emlékezés Keresztje. Temetőnk legrégebbi keresztje. 1782-ben állította öt budakeszi patrióta. Monogramjuk máig látható a rokkó levélminták között. Egy évvel azután, hogy felszentelték a Havas Boldogasszonynak szentelt plébániatemplomot.

Elgondolkodtam, mi járhatott a fejükben, milyen céllal emelték ezt a keresztet. Hiszen van még több kőkereszt itt a temetőben és szerete a városban is, de azok mesélnek. Mindnek megvan a története, tudjuk melyik család milyen csodás gyógyulás, hazatérés vagy tragikus haláleset emlékére emeltette.

Városunk legrégebbi keresztjét 1739-ben a pestisjárvány 536 áldozatának emlékére állították. A pestisjárvány miatt szinte kihalt településre 1740-ben érkeztek az újabb betelepülők. 42 évvel később a kereszt állításának évében már 125 ház állt, kialakult a ma is látható falumag, a Fő utca–Erdő utca tengelye. Állt már a templom, az iskola, az új temető, melyben felemelkedett a kereszt, a mai Emlékezés Keresztje. Miért állították? Miért hallgat ez a kereszt? A válasz talán állíthatóinak sorsában

van. Ők is emlékezni akartak, mint mi valamennyien. Hiszen betelepülésük személyes ára, a svábhonban elhagyott szülőföld, ház, rokonok, ősök sírjai, addigi életük emlékei. Gazdasági okokból, jobb élet reményében keltek útra, új hazába a pusztaságot felvirágoztatni.

Negyven év elteltével erősödtek meg annyira, hogy létrehozzanak egy emlékhelyet, ahol visszaszállhattak gondolatban a rég elhagyott szeretett otthoni tájra, mesélhettek a eltűnt időkről.

Ők is írhatták volna, amit 1993-ban az első restaurálás után a Hagyományőrző Kör szervezésében elhelyezett felirat tartalmaz:

Wir gedenken unsere Budakesser Verwandten und Bekannten die in fremden Boden ruhen in der Welt.

A Hagyományőrző Kör idén is tartott megemlékezést az Emlékezés Keresztjénél. Az alábbiakban kórusvezetőnk, **Krizsán Edit** beszédét ismertetjük.

Schlummre sanft bis zum Auferstehen bis wir uns selig wiedersehen.

Rokonaink és ismerőseink emlékére, akik idegen földben nyugszanak.

Nyugodjanak békében, amíg a feláradásban viszontlátjuk egymást. Kérem, hogy az Asszonykórus éneke alatt helyezték el az emlékezés virágait azok emlékére, akik elsőként léptek arra az útra melynek a végén ma mi itt állunk.

Ezután megemlékeztünk a II. világháborúban elesett katonákról. Az esti szentmise után a Merkl kereszt-nél a Dalárda énekelt.

Budakeszi Hagyományőrző Kör Egyesület